

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Факультет економіки, управління та інженерії**

Кафедра фінансів

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

**«Бюджетна система України та вдосконалення бюджетного процесу в
Україні.»**

Виконав

студент II курсу

групи ФБСС-2м

освітнього ступеня «Магістр»

спеціальності 072 «Фінанси,

банківська справа та страхування» _____ Плакса Антон Михайлович

Науковий керівник

к.е.н., доцент

_____ Петричко Марія Михайлівна.

Робота допускається до захисту:

Зав. кафедри фінансів

д.е.н., професор

_____ Черничко Т.В.

Мукачево – 2019

ЗМІСТ

ЗМІСТ2
ВСТУП3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ ТА БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ6
1.1. Сутність та принципи бюджетної системи України.....	..6
1.2. Бюджетний процес в Україні та його етапи.....	18
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	24
2.1. Аналіз доходів зведеного, державного бюджету України.....	24
2.2. Аналіз видатків зведеного, державного бюджету України.....	37
2.3. Аналіз видатків бюджету м. Мукачево.....	48
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ ТА БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ	53
3.1. Напрями розвитку бюджетної системи в Україні.....	53
3.2. Удосконалення бюджетного процесу в Україні.....	60
ВИСНОВКИ	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність роботи. Одним із головних інструментів регулювання економічних процесів в умовах євроінтеграції виступає бюджетна система.

Дослідження проблематики ефективності функціонування бюджетної системи та бюджетного процесу України набуває значної актуальності, так як саме бюджетна система покликана здійснювати перерозподіл результатів економічного зростання і використання національного багатства, тим самим створюючи стимули для подальшого сталого розвитку суспільства.

Вивченням питання теоретичного і практичного аспекту бюджетної системи та бюджетного процесу України займалися багато вітчизняних науковців, зокрема В. Кравченко, В. Опарін, О. Василик, В. Федосов, І. Луніна, І. Лютий, І. Чугунов, К. Павлюк, С. Юрій, та багатьох інших.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дипломна робота виконана згідно з планами науково-дослідних робіт кафедри фінансів Мукачівського державного університету: «Моделювання, прогнозування та інформаційно-аналітичне забезпечення фінансового регулювання структурних зрушень в економіці України» (номер державної реєстрації 0113U008235).

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є поглиблення теоретичних основ та визначення пріоритетів бюджетної системи на державному рівні, розробка пропозицій щодо вдосконалення інструментів реалізації бюджетного процесу в сучасних умовах.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність вирішення наступних завдань:

- розкрити сутність та принципи бюджетної системи України;
- розглянути Бюджетний процес в Україні та його етапи;

- проаналізувати доходи державного бюджету України;
- проаналізувати видатки державного бюджету;
- визначити підходи щодо перспектив розвитку бюджетної системи та бюджетного процесу в Україні.

Об’єктом дослідження виступає процес функціонування бюджетної системи та в Україні.

Предметом дослідження є сукупність бюджетних відносин, які виникають у процесі реалізації бюджетної політики як інструменту впливу на бюджетну систему та бюджетний процес в Україні.

Методи дослідження. У роботі застосовано сукупність методів, які ґрунтуються на сучасних теоретико-методологічних підходах, що дозволило забезпечити концептуальну єдність дослідження. Системний та структурний методи використано при виявленні складових інституту бюджетної системи та механізму реалізації бюджетної політики у системі державного регулювання економіки.

Інформаційну базу дослідження становлять законодавчі та нормативно-правові акти з питань формування і реалізації бюджетної політики, статистичні та аналітичні матеріали Міністерства фінансів України, Державного казначейської служби України, Державної служби статистики України, Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень, комітету з питань бюджету Верховної Ради України, наукові публікації вітчизняних та зарубіжних вчених, що стосуються обраної теми.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в узагальненні існуючих теоретичних підходів до визначення сутності бюджетна система і бюджетний процес держави та оцінки практичних аспектів обраної проблематики.

Практичне значення одержаних результатів. Теоретичні положення і висновки дипломної роботи мають практичне значення у процесі розвитку бюджетної системи, що сприятиме підвищенню ефективності використання бюджетних коштів.

Апробація результатів. Основні теоретичні та методологічні положення опубліковано в збірнику наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених “Наука майбутнього”. [Електронний ресурс] – 2019. - № 2(4).
- Режим доступу до журналу: <https://msu.edu.ua/zbirnik-naukovix-prac-studentiv-aspirantiv-ta-molodix-vchenix-nauka-majbutnogo/>

Структура та обсяг роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. «Бюджетна система України – це сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права» (ст. 2). Зазначається, що бюджетна система України встановлюється виключно Бюджетним кодексом України (ст. 4). БКУ визначає засади бюджетної системи України, її структуру та принципи. Правові засади бюджетної системи визначаються насамперед Конституцією України, а також Бюджетним кодексом України й іншими нормативно-правовими актами з питань бюджету .

2. Бюджетний процес, відповідно до Бюджетного кодексу України – це регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства (ст. 2 Бюджетного кодексу). Ст. 19 БКУ визначає такі стадії бюджетного процесу:

- а) складання проектів бюджетів;
- б) розгляд проекту та прийняття закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет);
- в) виконання бюджету, включаючи внесення змін до закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет);
- г) підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього.

3. Виконання дохідної частини бюджету у 2018 році здійснювалось в умовах змін, внесених у податкове законодавство, спрямованих на покращання адміністрування платежів з метою підвищення наповнюваності

бюджету та виконання вимог Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. За результатами 2018 року до Державного бюджету України надійшло 928114,9 млн грн, у тому числі доходів – 920808,7 млн. грн., трансфертів з місцевих бюджетів – 7306,3 млн. гривень. Проти 2017 року надходження до Державного бюджету України зросли на 134673,1 млн грн, або на 17 відсотків.

4. У 2018 році Урядом проводилася виважена політика видатків щодо фінансування першочергових видатків на національну безпеку і оборону, обслуговування боргу, підвищення розмірів соціальних стандартів, здійснення у повному обсязі відповідно до плану видатків на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг.

Видатки Зведеного бюджету України у 2018 році становили 1250189,5 млн. грн., що на 193216,4 млн. грн., або на 18,3 відсотка більше за відповідний показник 2017 року і відповідає 93,7 відсотка річного плану зі змінами, що включає в себе зміни, внесені до бюджету Верховною Радою України, розпорядниками бюджетних коштів до спеціального фонду державного бюджету та місцевими радами.

5. На сьогодні головними напрямками вдосконалення сучасного бюджетного процесу є такі:

- об'єктивне бюджетне планування, яке б забезпечило реальні знаходження до бюджету;
- складання та виконання цільових бюджетних програм;
- підвищення ефективності та прозорості використання бюджетних коштів;
- забезпечення дієвого бюджетного контролю на кожній стадії бюджетного процесу .

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>